

Панський маєток села Водички

Село Водички знаходиться неподалік магістралі Хмельницький – Львів. Вперше згадується в податкових списках 1487-го року.

Окрасою Водичок є панський маєток, в якому зараз розміщується місцева школа. Це пам'ятка архітектури XVIII століття. Згідно з архівними даними приміщення побудовано в 1725 році. Воно служило маєтком пана Залевського. Спочатку будівля була одноповерховою, а пізніше до неї добудували другий поверх.

Сам пан жив у Кракові. Маєток будував архітектор із Варшави. Будівельні роботи виконували місцеві майстри. Стіни тут з міцної польської цегли (розчин вапна, цементу та курячих яєць).

Будівля ззовні прикрашена каріатидами, які виконав скульптор з Кракова.

Завершили будівництво маєтку в 1725 році. На бенкеті були присутні пани Маркевичі з Юхимовичів, Пшевлецький з Чорного Острова.

Всередині споруди всі кімнати з'єднали одна з одною, кожна мала вихід на коридор, який тягнувся вздовж споруди та був прикрашений аркою, що виконувала функцію опорної конструкції та сприяла підсиленню акустики.

Кожна кімната, яких було понад 20, неповторна – голуба, червона, оранжева, білосніжна, зелена. Підлогу вистилав італійський паркет, а груби обклали кахлем. В одній з кімнат була оранжерея, в якій вирощували квіти протягом всього року. Опалення здійснювалося через підвальне приміщення, яке простягалося під усім будинком. З цього підвалу виходив підземний хід, який йшов на десятки метрів від маєтку, до великого ставка.

Сам маєток збудували в стилі бароко, який тоді був поширений в Україні. Фасад споруди прикрашає вигадливий фронтон трапецієвидної форми з обрамленням. Орнамент на ньому екзотичний, облягає все піддашшя будівлі. Спостерігається контрастність та декоративна пишність форм ліпки, перебільшена пластика фасадів, що характерна стилю бароко XVIII століття.

Фасад будівлі при вході у маєток прикрашений колонами з жіночими постатями, які підтримують фронти будівлі. Їх називають алегоріями, що символізують Славу, Велич, Любов, Віру, Справедливість античної культури. Роль капітелі тут виконують античні жіночі погруддя.

Завершує цю модернізовану колону антаблемент, що опирається на модернізовану капітель, яка підтримує дах. Ці архітектурні ордері виконували функцію як опорної конструкції, так і одночасно прикрашали будівлю, надаючи їй святковості та вишуканості.

Внутрішні приміщення маєтку прикрашають вигадливий орнамент та барельєфи (хвилясті лінії і завитки-гребені морських хвиль), які наче передають схвильований рух багатьох століть, що пережив цей будинок.

Стелі та верхні стіни кімнат прикрашені ліпним орнаментом, який відзначається насиченістю композиції, колоритністю, вишуканістю й декоративністю форм. Особливо яскраво проявляються ці риси у реальних зображеннях.

У художньому оформленні палацу яскраво проявляються пишність, барвистий декор, контрастність, емблематичність та метаморфічність ліпки. Кожна кімната наповнена своїм неповторним орнаментом. Гнучкість, мінливість, примхливість – характерні особливості барокового стилю, які хотів передати художник своїми композиціями. Контрастність, гра світла й тіні, ускладненість, динамізм, барокова витіюватість – ці риси властиві ліпці Водичківського палацу.

Парадним приміщенням палацу служив колонний зал, де відбувалися урочисті події. Стиль бароко тут поєднується з античною (класичною) системою архітектури. При вході в залу на стелі розміщена оригінальна ліпна, округлої форми, емблема, обрамлена лавровим вінком.

Коридор маєтку тягнеться через усе приміщення, і до нього виходять усі кімнати. Ліва та права частини коридору закінчуються кам'яними сходами, які ведуть на другий поверх будинку. Функції опорних будівельних конструкцій тут виконує ціла низка арок, які одночасно прикрашають коридор. По обидва кінці коридору розміщені безшарнірні колові арки. З правої сторони коридору додатково розміщено широку склепінчасту арку.

Сам панський маєток протягом своєї історії зазнавав змін у внутрішній забудові. На базі цього палацу існувала церковноприходська школа, пізніше відкрився університет самодіяльного мистецтва, поряд з яким функціонував дитячий будинок. А зараз тут – місцева школа. Остання реконструкція приміщення була здійснена у 80-х роках. Тож вкрай необхідно зберегти цю споруду як пам'ятку барокової архітектури XVIII століття.